

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: 58/2020.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2020. február 13. ülésére

Tárgy: Tájékoztató a Ferencvárosi Szociálpolitikai Kerekasztal 2019. évi működéséről

Előterjesztő: Baranyi Krisztina polgármester

Készítette: Rapi István ifjúsági- és drogpreevenciós referens

Előzetesen tárgyalja: Egészségügyi, Szociális, Sport, Ifjúsági és Civil Bizottság, 2020. február 12.

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Szathmáryné s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a Ferencvárosi Szociálpolitikai Kerekasztal működésének szabályait beépítette a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 24/2011. (IX.26.) önkormányzati rendeletbe. Ezzel a Szociálpolitikai Kerekasztal működése egyszerűbbé és rugalmasabbá vált, hatékonyabb lett a hivatal, a kerületi intézmények és civil szervezetek közötti párbeszéd és együttműködés.

A 2019. évben a Ferencvárosi Szociálpolitikai Kerekasztal tagjai bekapcsolódtak a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum és az Idősügyi Tanács tevékenységébe, valamint a Szolgáltatástervezési koncepció feladatainak végrehajtásába.

A Szociálpolitikai Kerekasztal tagszervezeteiben dolgozó szakemberek munkáját, az eddigi szakmai együttműködések továbbfejlesztését szakmai konferencia szervezésével segítettük. 2019. november 21. napján került megrendezésre (90 fő szakember részvételével) a Szociálpolitikai Kerekasztal szakmai konferencia „Segítő szolgáltatások Ferencvárosban” címmel.

A rendezvény fő céljaként a szakmai szolgáltatások, a családok és a kliensek lehetőségeit, kapcsolatát helyezte fókuszába.

A konferencián az alábbi előadások hangzottak el:

- Szociális diagnózis – Korponai Rita szociális diagnózis-felvevő esetmenedzser, FESZGYI Család és Gyermekjóléti Központ,
- A hajléktalan lét stádiumai – Kecskés Éva szakmai vezető, Szakkayné Oroszi Andrea, Siroki István FESZGYI Díjhátralék-kezelő és Lakhatást Segítő Központ,
- Jelenlét és szimfónia program – Lantos Szilárd szakmai vezető, Magyar Máltai Szeretetszolgálat,
- Tanodai szolgáltatás – Vámosi Ákos szakmai vezető, Ferencvárosi Tanoda,
- A drog-prevenció új útjai – Varga Dániel szakmai vezető, KONKÁV Közösségi Tér és Prevenációs Műhely,
- Az ifjúságsegítés mindennapjai – Bázsa-Mosó László szakmai programfelelős, FESZGYI H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér,
- Reményvirág program – Békési Tímea gyászcsoporthoz vezető, Napfogyatkozás Egyesület,
- Szenvedélyek viharában – Kiss Zoltánné szakmai vezető, FESZGYI Írisz Klub Szenvedélybetegek Nappali Intézménye,
- Segítők a segítőkért – Gáspár Gabriella szupervizor, coach, szociális munkás

Szociális diagnózis

2019. január 1-től a 1993. évi III. törvény módosítása megváltoztatta a szociális diagnózis elvégzésével kapcsolatos rendelkezéseket. Az Szt. 64. § (8) bekezdése szerint a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket. 2019 januárjától a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul. A szociális diagnózis elkészítését az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer

tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál. A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A hajléktalan lét stádiumai

A Díjhátralék-kezelő és Lakhatást Segítő Központ segítséget nyújt:

- A lakhatással összefüggésben eladósodott, szociálisan rászoruló személyeknek és családoknak, akik maguk is készek és képesek tartozásuk részbeni megfizetésére. A díjhátralék- és adósságkezelés fő célja az érintettek fizetőképességének helyreállítása, ezért abban is segítséget kíván nyújtani, hogy a jövőben hogyan kerülhetik el az eladósodást.
- Utcái szociális munka keretében az utcán tartózkodó hajléktalan személyek helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátásának kezdeményezése, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedések megtétele.
- Az önkormányzat által fenntartott LÉLEK Program keretében LÉLEK-Pont működtetésével a kerületi hajléktalanok segítségét koordinálja, programban való részvételüket, illetve egyéb segítségi formák igénybevételét támogatja.

Jelenlét és Szimfónia program

A jelenlét program célja „ott lenni, együtt lenni a kirekesztett közösségekkel, osztozni velük a nehéz életkörülményekben, közösen feltárni a problémákat, és velük együtt találni meg a kivezető utat.” A kivezető út azonban más és más. A Szeretetszolgálat által megszervezett adósságkezelés, vagy a fiatal fiúkból verbuvált focicsapat sikerei, máshol a baba-mama klub vagy a nevelőszülő hálózat adja a program központi elemét.

A Szimfónia program célja, hogy a szegénységben élő gyermekeknek a csoportos zeneoktatás eszközével nyújtsanak támogatást. A csoportos zeneoktatás fejleszti a gyerekek értelmi és érzelmi készségeit, növeli az együttműködésre való képességüket, valamint biztonságot, és a valahová tartozás érzését nyújtja számukra. A program hosszú távú célja a résztvevő gyerekek iskolai lemorzsolódásának csökkentése, tanulási motivációjának, teljesítményének erősítése. A zenei foglalkozások mellett a résztvevő gyerekek és családjuk intenzív szociális támogatásban részesülnek.

A program alapját egy venezuelai kezdeményezés adja, ami mára kontinenseken átívelő mozgalommá vált. A Máltai Szeretetszolgálat keretében elindított Szimfónia program európai uniós forrásból valósul meg általános iskolákban, az egész napos oktatási rendszer keretébe illeszkedve. Ferencvárosban 2017-ben indult a Drégely utca 9. szám alatt.

A program egyik legnagyobb erőssége, hogy három területet, a pedagógiát, zenepedagógiát és szociális munkát köti össze, ami sok kihívást, egyben sok új élményt, tapasztalatot nyújt a résztvevő munkatársak számára.

Tanodai szolgáltatás

A Ferencvárosi Tanoda célja, hogy segítse azokat a tanulókat, akik számára önmagában sem a család, sem az iskola nem tud megfelelő feltételeket biztosítani a sikeres és eredményes iskolai előrehaladáshoz, a továbbtanuláshoz. Sok tanuló sikertelen az iskolában, a kudarcok lemorzsolódáshoz, alacsony iskolai végzettséghez vezetnek. A Tanoda legfontosabb tevékenysége: általános iskolás tanulók korrepetálása, képességfejlesztése, szinten tartása, vizsgákra való felkészítése a következő tantárgyakból: matematika, fizika, történelem, magyar nyelv és irodalom, földrajz, kémia, biológia, informatika, angol és német nyelv.

Az általános iskolába járó tanulók esetében a további cél, hogy a Tanoda segítse képességeik kibontakoztatásán keresztül az iskolai előrehaladásukat annak érdekében, hogy érettségit nyújtó középiskolában, vagy szakközépiskolában folytathassák tanulmányaikat.

A Tanoda kiemelt célja, hogy pedagógiai eszközrendszerével hozzájáruljon a társadalmi leszakadás megakadályozásához és a társadalmi integrációhoz. Feltételrendszerével olyan helyzetet teremt, mely érvényesíti az igazságosság és szolidaritás értékeit, valamint fókuszba helyezi az egyenlő bánásmód és a méltányosság alapelveit.

A drog-prevenció új útjai

KONKÁV Közösségi Tér és Prevenációs Műhely a Köztes Átmenetek a „Drog” című interaktív preventív kiállítással egybekötött közösségi tér. Az 5 szobából álló interaktív drog-prevenív kiállítás a 14 éven felüli diákokat, szülőket és pedagógusokat várja. Egy-egy látogatócsoport másfél órát tölt a kiállítóterben, pszichológus, addiktológus, szociális munkás kollégáink vezetésével.

A Köztes Átmenetek kiállítás célja:

- hiteles képet közvetíteni a drogfogyasztásról, mint soktényezős, bonyolult társadalmi jelenségről,
- aktívan hozzájárulni az iskolák kötelező preventív feladataihoz,
- közösen keresni a fogyasztás egyéni és közösségi, társadalmi okait,
- beszélni a szerhasználat következményeiről, a szerek hatásairól, veszélyeiről,
- megtalálni a szenvedélybetegség kialakulásában vagy elkerülésében döntő szerepet játszó kockázati és védő tényezőket,
- érzékenyíteni a probléma és a szenvedő ember iránt.

Az állandó kiállításon túl hétköznapi délutánonként a 12-20 éves fiatalok részére szabadidős programok, képzések, tanácsadások működnek. A közösségi tér komplex terei lehetőséget biztosítanak preventív szakmai műhelyként való működésre is. Ezen kívül lehetőséget nyújt pedagógus és szociális szakmai képzések, workshopok, mini-konferenciák, filmklub rendezésre is.

Az ifjúságsegítés mindennapjai

A H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér elsődleges célja a segítségnyújtás az intézményt megkereső fiatalok számára a mindennapi életük során felmerülő problémák megoldásában, kérdéseik megválaszolásában, információs igényeik kielégítésében. Céljuk, hogy a gyermek és ifjúsági korosztály bármilyen problémával, kéréssel vagy kérdéssel bemehessen, és azonnal segítséget kapjon. Tevékenységük három területen jelenik meg: információnyújtás, tanácsadások, közösségi klubok – csoportfoglalkozások tartása. Az Ifjúsági Irodában megforduló gyermekek, fiatalok többsége halmozottan hátrányos helyzetű, rossz anyagi és családi háttérrel rendelkezik.

A H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér munkatársai 2019 nyarán a szünidő minden egyes napjára extra programot szerveztek, amelyek illeszkedtek az időszak hangulatához. Többek között voltak strandolni és kirándulni, sütöttek lángost, készítettek fagyit, számháborúztak a parkban, és persze a hűtő vízibomba csatáról sem feledkeztek meg. Céljuk volt, hogy a nyár a kikapcsolódásról és az élményekről szóljon. Ezt sikerült is megvalósítani, hiszen olyan változatos és színes programsorozatot állítottak össze, ami minden korosztályt megszólított. Az Iroda rendszeres látogatói a környékbeli, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok, akik közül sokaknak nem adatik meg nyáron az igazi kikapcsolódás. A projekt keretein belül kifejezetten olyan programokat szerveztek, amelyek feledhetetlen élményeket nyújthattak kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Reményvirág program

A projekt az egyik legszemélyesebb és legnehezebb témában kínál segítséget, kapaszkodót a közeli hozzátartozójukat elvesztett gyermekek gyászában. Finn módszer alapján veszteségfeldolgozó támogatást nyújtanak sorstársi csoportokban az érintett ferencvárosi gyerekeknek, tematikus foglalkozásokon, alkotással és sok játékkal. A gyerekek mellett a szülőket is támogatják, továbbá a családokkal foglalkozó, oktatási, szociális és egészségügyi területen dolgozó szakemberek igényeire is reagálva, érzékenyítő tréningeket is terveznek.

Az igény, a probléma, amire a projektben megoldást kínálnak:

A magyar társadalomban még a felnőttek világában is tabuként kezelt a halál témája. A gyerekek sokszor egyedül maradnak a gyászukkal, mert az intézményrendszerben kevésbé ismerik a gyermekek korosztály szerinti gyászának sajátosságait. Legtöbbször sem a szülők, sem a különböző szakemberek nem tudják pontosan, hogyan segíthetik a gyermekeket veszteségük feldolgozásában. A program által alkalmazott finn módszer lényege, hogy a gyászoló gyermek saját korosztályában, hasonló sorsú gyermekek önszolgáltató csoportjában kap segítséget. Tapasztalat, hogy a gyerekekkel foglalkozó szakemberek (pedagógusok, iskolapszichológusok, szociális munkások, védőnők) krízishelyzetben kérnek segítséget, ugyanakkor eszköztelennek érzik magukat.

Szenvedélyek viharában

A nappali ellátást nyújtó intézmény elsősorban, a saját otthonukban élők részére a szociális, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Lehetőséget ad a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A pszichiátriai betegség és a szenvedélybetegség hatásaiban nemcsak az azzal élő egyén érintett, hanem családtagjai, szűkebb, illetve tágabb környezete is, ezért a nappali ellátás a kliens környezete számára is elérhető ellátási formákat biztosít. A nappali ellátási forma fontos eleme a szolgáltatás preventív hatása, hiszen az egyéni szükségletekre alapozott hosszabb távú szociális és mentális gondozással, az életvitel, életvezetés segítségével, a személyiség fejlesztésével, a közösség erejével megelőzhető, hogy a problémával küzdő egyre inkább izolálódjon, állapota rosszabbodjon.

Ez a szolgáltatás önkéntesen, vagy saját kezdeményezésre vehető igénybe, vagy az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult emberről tudomást szerez. Az ellátás szükségességének igazolásához háziorvosi javaslat, a térítési díj megállapításához jövedelemigazolás szükséges.

Szolgáltatásaik:

- munkavégzés lehetőségének szervezése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- konzultáció,
- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

Segítők a segítőkért

A párbeszéd-műhelyeken a köznevelési intézmények képviselői, a szociális és az egészségügyi ellátórendszer szakembereivel, a segítő civil szervezetek munkatársaival együtt, saját gyakorlataikból hozott, konkrét eseteken modellezve problémamegoldó javaslatokat tesznek. A párbeszéd-műhely foglalkozását Gáspár Gabriella szupervízor, coach - szociális munkás vezeti. A foglalkozások olyan estmegbeszélő és szupervíziós csoportok, amelyek elsődleges célja, hogy elősegítse a segítő foglalkozású szakemberek szakszerű képzsét és továbbképzését, ezáltal megelőzve a kiégés veszélyét.

A műhelyfoglalkozások során különböző jogosítványokkal, kompetenciákkal és eszközrendszerrel dolgozó tagok között folyamatos és intenzív kommunikáció alakult ki. Ezek a találkozások még közelebb hozták a kerületi szereplőket egymáshoz. Olyan helyzeteket tudott teremteni a csoport, amelyben ki-ki a saját szakmai dilemmáit, kérdéseit megoszthatta, amelyben egyéni esetek közös feldolgozására kerülhetett sor.

Budapest, 2020. február

**Baranyi Krisztina s.k.
polgármester**